

LAUSUNTO Hallituksen esitys laiksi alueiden kehittamisestä ja kasvupalveluista

TAUSTATIEDOT

1) * Vastaajatahon virallinen nimi

Kauniaisten kaupunki

2) * Vastaajataho

- kunta
- maakunnan liitto
- muu kuntayhtymä tai kuntien yhteistoimintaelin
- julkisomisteinen yhtiö
- ministeriö
- ELY-keskus
- TE-toimisto
- aluehallintovirasto (AVI)
- muu valtion viranomainen
- järjestö
- joku muu, mikä

3) * Vastaajatahon vastuuhenkilön sähköpostiosoite

christoffer.masar@kauniainen.fi

4) Vastauksen kirjanneen henkilön sähköpostiosoite (jos eri henkilö kuin edellä)

camilla.soderstrom@kauniainen.fi

Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset (HE, luku 3)

5) Ovatko esityksen tavoitteet oikein asetettuja?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

6) Mahdollinen sanallinen perustelu

Esityksen peruslähtökohta kestävän taloudellisen kasvun tavoittelusta on oikea. Myös maakuntien erilaisuus ja eri vahvuudet on tunnistettu.

Kauniaisten kannalta on tärkeää, että hallituksen esitys laiksi alueiden kehittamisestä ja kasvupalveluista sekä esitys kasvupalveluiden järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa tunnistavat pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan erityisaseman Suomen talouden veturina.

7) Tukevatko keskeiset ehdotukset esityksen tavoitteita?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

8) Mahdollinen sanallinen perustelu

Kasvupalveluiden valtionrahoituksen tulee perustua kannustavuuteen ja tuloksellisuuteen, ja kohdentua sellaiseen toimintaan, missä on edellytyksiä kasvulle.

Kasvupalvelulaissa ei säädetä työmarkkinatuen kuntien rahoitusosuudesta, mutta asia on tärkeä kasvupalveluiden rahoituksen näkökulmasta. Työmarkkinatuen rahoitusosuus tulee siirtää pois kunnilta, sillä maakuntauudistuksessa sosiaali- ja terveystalveluiden tehtävät siirtyvät maakunnalle ja työllisyyspalvelut osana kasvupalveluita alueelliselle järjestäjälle.

9) Voita isiinko esityksen tavoitteet saavuttaa muilla keinoin?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

10) Mahdollinen sanallinen perustelu

Esityksen keskeisenä tavoitteena on kilpailullinen monituottajamalli, jossa rajataan pois julkinen palvelutuotanto muuten kuin yhtiöitettynä tuotantona markkinapuutetilanteessa. Vaihtoehtoisesti vapaammassa monituottajamallissa maakunta pääsisi hyödyntämään sekä yksityistä, julkista että järjestöjen palvelumuotoa valiten palvelun tuotantotavan aina tarpeen mukaan.

11) Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 3

Esityksen vaikutukset (HE, luku 4)

12) Ovatko esityksen vaikutukset tunnistettu riittävällä tasolla?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

13) Mahdollinen sanallinen perustelu

Asiakasvaikutukset jäävät esityksessä epäselväksi. Nykyisessä mallissa työnhakija saa työnhakuun liittyvät palvelut arviointineen ja ohjauksineen keskitetysti TE-toimistosta. Jatkossa tämä prosessi hajoaa ja palvelut saadaan monelta eri toimijalta.

Nykymallissa TE-hallinto ei juurikaan hanki laajoja palvelukokonaisuuksia. Jatkossa vaaditaan hankintaosaamista, jossa painotetaan kasvun kokonaistavoitteita ottaen huomioon palvelun laatu ja tuloksellisuus.

Kauniaisten kaupunki näkee kielellisten vaikutusten arvioinnin tärkeänä osana lain jatkovalmistelua.

14) Muut vapaamuotoiset huomiot HE:n lukuun 4

Asian valmistelu (HE, luku 5)

15) Vapaamuotoiset huomiot

KOMMENTIT LAKILUONNOKSEEN

Luku 1 Yleiset säännökset (1-5 §)

16) Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 1

Kauniaisten kaupunki pitää erittäin tärkeänä lakiehdotuksen ensimmäisen luvun 3 § "Palvelujen kieli" lähtökohtaa asiakkaiden kielellisten oikeuksien turvaamisessa. Sen aidosta toteutumisesta käytännössä palvelujen toteuttamisessa tulee huolehtia jatkovalmisteluissa.

17) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 1

Luku 2 Alueiden kehittäminen (6-12 §)

18) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen vastuista (7 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

19) Mahdollinen sanallinen perustelu

Esityksen mukaan Uudellamaalla aluekehittämistehtävistä vastaisi maakunta ja kasvupalveluiden järjestämisestä kuntayhtymä. Selkeämpi ratkaisu olisi kasvupalveluihin liittyvien aluekehitystehtävien kuulumisen kasvupalveluiden järjestäjän vastuulle.

Maakuntakaavan erillisen lainsäädännön valmistelussa on otettava lähtökohdaksi, että maakuntakaava ei muodosta oikeusvaikutusta kuntien yleis- ja asemakaavoitukselle.

20) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi aluekehittämisen järjestelmästä, rakennerahastojen hallinnoinnista ja aluekehittämiseen liittyvästä yhteistyöstä (8, 9,10,11 ja 32 §)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

21) Mahdollinen sanallinen perustelu

22) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 2

23) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 2

Uudellamaalla 9 § mukaisessa maakunnan yhteistyöryhmässä tulee olla kasvupalveluja järjestävän kuntayhtymän edustaja.

Luku 3 Kasvupalvelut ja niiden järjestäminen (13-20 §)

24) Säädetäänkö laissa riittävän selkeästi maakunnan vastuusta ja järjestämistehtävistä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

25) Mahdollinen sanallinen perustelu

Lakiehdotuksen mukaan työnhakijaa koskevat viranomaispäätökset ovat järjestäjän vastuulla ja asiakasohjaus ensisijaisesti tuottajan vastuulla. Lakiesitystä tulee täsmentää niin, että vastuut ja tehtävät ovat selkeät.

Kasvupalvelujen järjestäjän isona haasteena on asiakasryhmien ja asiakkaiden tunnistaminen, sillä asiakasrajapinta on käytännössä palvelujen tuottajalla.

26) Tulisiko lailla säätää, mitkä palvelut maakunnan tulee minimissään järjestää?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

27) Mahdollinen sanallinen perustelu

Laissa ei tule yksityiskohtaisemmin säätää palvelutuotannosta.

28) Onko lakiluonnoksessa tuotu tarpeeksi selkeästi esiin mahdollisten valtakunnallisten palvelukeskustehtävien (toimitila- ja kiinteistö, talous- ja henkilöstö sekä ICT-tehtävät) suhde maakuntien kasvupalvelutehtäviin?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

29) Mahdollinen sanallinen perustelu

Valtakunnallisten palvelukeskusten rooli jää lakiluonnoksessa epäselväksi.

Valinnanvapauden tulee ulottua myös tukipalvelujen tuotantotapaan. Valtakunnallisten palvelukeskusten hyödyntäminen tulee olla vapaaehtoista.

30) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 3

31) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 3

Luku 4 Kasvupalvelujen tuottaminen (21-24 §)

32) Onko monituottajamalliin pohjautuva ratkaisu tarkoituksenmukainen, jotta kasvupalvelu-uudistuksen tavoitteet saavutetaan?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

33) Mahdollinen sanallinen perustelu

Kattavan monituottajamallin soveltuvuutta nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja maahanmuuttajien palveluihin pitää tarkastella kriittisesti. Kasvupalvelujen järjestäjän rooliin kuuluvasta lakiuudistuksen tavoitteita edistävästä palvelukokonaisuuksien hankinnasta ei tässä mittakaavassa ole Suomessa vielä kokemuksia. Riskit liittyvät mm. palvelutarpeen arviointiin, palveluohjaukseen, ja yksittäisen palveluntuottajan tuloksellisuuden ja laadun arviointiin sekä tähän liittyvään hankintaosaamiseen.

Toiminnan yhtiöittämisvelvoite ja kilpailullistaminen eivät edistä lakiehdotuksen asettamien tavoitteiden saavuttamista. Toimivassa monituottajamallissa yhdistyisivät julkisen palveluntuottajan, yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen palvelutuotannot. Ne toimisivat yhdessä, erikseen ja erilaisina hybrideinä.

34) Säädetäänkö laissa tarpeeksi selkeästi kasvupalvelun tuottajien velvoitteista (huomioiden myös 35 § Hallintomenettely ja julkisuus)?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

35) Mahdollinen sanallinen perustelu

36) Mahdollistaako laki riittävällä tavalla asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

37) Mahdollinen sanallinen perustelu

Pääkaupunkiseudulla ja Uudellamaalla on jo nyt useampia palveluntuottajia, eli valinnanvapaus toteutuu. Markkinapuutetta voi kuitenkin olettaa alkuvaiheessa esiintyvän esim. vaikeasti työllistyvien palveluissa.

38) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 4

39) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 4

Luku 5 Palvelujen monimuotoisuus ja yhteiset järjestelmät (25-28 §)

40) Vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 5

Valtakunnallinen tietojärjestelmä (työmarkkinatori) jää lakiesityksen perusteella osin epäselväksi. Tietojärjestelmän valmistuminen ajallaan, sen yhteentoimivuus ja käytettävyys kaikille osapuolille tulee olla jatkosuunnittelun keskeinen tavoite.

41) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 5

Luku 6 Erinäiset säännökset (26-37 §)

42) Tukevatko alueiden kehittämisen keskustelut valtakunnallisten ja alueellisten tavoitteiden yhteensovittamista ja alueiden ja valtion yhteistyötä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

43) Mahdollinen sanallinen perustelu

Keskustelut tukevat alueiden ja valtion yhteistyötä. Tulevassa kehittämistyössä on kuitenkin mukana toimijoita, joita ei ole vielä olemassakaan, ja on vaikea ennakoida miten esimerkiksi ministeriöt ottavat kuntayhtymän näkemyksiä huomioon.

Olisi luontevampaa puhua maakuntien sijaan alueellisista kasvupalveluiden järjestäjistä tai vaihtoehtoisesti mainita maakuntien rinnalla myös kasvupalveluiden järjestämisestä Uudellamaalla vastaava kuntayhtymä.

44) Ohjaavatko kasvupalvelujen valtakunnalliset tavoitteet riittävästi kasvupalveluiden tuottamista maakunnissa?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

45) Mahdollinen sanallinen perustelu

Osan palveluista tulee olla valtakunnallisesti yhteneviä asiakasnäkökulmasta palveluiden/järjestelmän yksinkertaisuuden, ohjauksen ja neuvonnan keskittämishyötyjen ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi.

Esimerkiksi sähköiset työnvälitys- ja rekrytointipalvelut tai koulutusten tarjonta eivät voi olla täysin maakunta- ja tuottajakohtaisia tai riippuvaisia siitä, mistä maakunnasta ja miltä palveluntuottajalta yritys- tai henkilöasiakas hakee palveluita.

46) Onko kasvupalvelutoimijoiden ohjaus- ja valvontaroolit tarpeeksi selkeästi kuvattu, kun otetaan huomioon 20 §:n omavalvonta?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

47) Mahdollinen sanallinen perustelu

Palvelujen ohjausta ja seurantatiedon tuottamista koskevat käytännöt varmasti eriytyvät uudistuksen myötä. Palveluiden omavalvonta on erittäin tärkeää myös ilman lain asettamaa vähimmäistasoa.

48) Ovatko keskitetysti hoidettavat tehtävät tunnistettu kattavasti?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

49) Mahdollinen sanallinen perustelu

50) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 6

51) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 6

[Luku 7 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset \(38-44 §\)](#)

52) Uskotteko, että alueellanne esiintyy kasvupalveluiden osalta markkinapuutetta vuonna 2019?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

53) Mahdollinen sanallinen perustelu

Myös Uudellamaalla tulee erityisesti alkuvaiheessa olemaan markkinapuutetta, lähinnä pitkäaikaistyöttömien ja muiden vaikeasti työllistyvien palveluissa.

54) Onko markkinapuutteen toteaminen kuvattu riittävällä tavalla lakiesityksessä?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

55) Mahdollinen sanallinen perustelu

Markkinapuutteet voivat olla eritasoisia ja niistä voi olla erilaisia seurauksia. Yksityisiä tuottajia voi olla tarjolla useampia, mutta niiden tarjoama volyyymi ei ole riittävä asiakaskunnan tarpeisiin. Kauniaisten kaupunki katsoo, että julkisen sektorin oman palvelutuotannon mahdollistaminen turvaa parhaiten asiakkaalle palveluiden saannin sekä tukee maakunnan itsemääräämisoikeutta ja mahdollisuutta käyttää rajalliset ja vähenevät resurssit mahdollisimman tehokkaasti.

56) Onko uudistuksessa otettu riittävästi huomioon henkilöstön asema?

- kyllä
- kyllä pääosin
- ei pääosin
- ei
- ei kantaa

57) Mahdollinen sanallinen perustelu

58) Muut vapaamuotoiset huomiot lakiehdotuksen lukuun 7

59) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset lakiehdotuksen lukuun 7

Kommentit lakiehdotukseen 2: Laki kasvupalvelujen järjestämisestä Uudenmaan maakunnassa (luonnos saatavissa 15.3.2017 alkaen)

60) Vapaamuotoiset huomiot 2.lakiehdotukseen

Lakiehdotus mahdollistaa kasvupalveluiden järjestämisen Uudellamaalla pääkaupunkiseudun, maakunnan ja valtion etujen mukaisesti. Uudenmaan ja pääkaupunkiseudun muusta maasta poikkeavassa toimintaympäristössä lakiesitys tarjoaa hyvät lähtökohdat asiakaslähtöisten kasvupalveluiden järjestämiseen.

Kauniaisten näkemyksen mukaan on hyvä, että kuntayhtymän yhtymäkokouksen äänivalta jakaantuu kuntien asukasluvun suhteessa.

61) Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset 2.1 lakiehdotukseen

Lakiesityksen neljännen pykälän toisen momentin mukaan kuntayhtymä voi ottaa hoitaakseen jäsenkunnan yleiseen toimialaan kuuluvia tehtäviä, jos tehtävien hoitamisesta sovitaan kuntayhtymän perussopimuksessa. Sopimusperusteisen, kunnan yleiseen toimivaltaan liittyvien tehtävien hoitaminen kuntayhtymän toimesta tulee voida hoitaa kevyemmällä tavalla kuin sopimalla siitä perussopimuksessa. Pykälää tulee näin ollen muuttaa siten, että perussopimukseen kirjataan mahdollisuus sopimusperustaisesti tapahtuvasta tehtävien hoitamisesta kuntayhtymässä. Näin tehtävien hoitamisesta voidaan sopia ilman perussopimuksen avaamista.

Lakiehdotuksen 10 §:ään sisältyvä säännös enintään 34 prosentin ääniosuudesta yhtymäkokouksessa tulee poistaa lakiesityksestä. Äänivallan tulee määräytyä kuntayhtymässä kuntien keskinäisellä sopimuksella, jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja vain perustuslain asettamin rajoituksin.

Vapaa sana

62) Mitä muuta haluatte sanoa esitysluonnoksesta?